

Mimmi Skog
Naturvårdsenheten
010-2239385

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se
camilla.frisch@regeringskansliet.se

Remiss om Naturvårdsverkets förslag på jakttider

Er beteckning: N2020-01735-FJR

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen tycker att det är ett bra initiativ att se över jakttiderna. Många arter hade både minskat och ökat dramatiskt under de senaste 30 åren. Vissa arter har man lyckats särskilt väl med i bevarandearbetet och då är det viktigt att ha ett flexibelt regelverk så att man kan gå från att bevara till att börja förvalta. Till viss del går detta att göra genom nationell lagstiftning. Men vilka arter som är möjliga att reglera genom jakt styrs i hög grad av bilagorna till art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. För att kunna uppnå en god viltvård och hålla viltstammarna i balans bör regeringen därför också verka för en översyn av dessa bilagor.

Förslag till allmänna jakttider

I kapitel 7 föreslår Naturvårdsverket att utöka jakttiden för hare. På Gotland finns både skogshare och fälthare. Eftersom skogsharen är en så pass sällsynt art på Gotland riktas jakten nästintill enbart mot fälthare. I praktiken skulle förslaget alltså innebära en utökad allmän jakt efter fälthare. Detta kan bidra till att minska konkurrensen mellan de två arterna, vilket på sikt kan komma att gynna skogsharen.

Av kapitel 10 framgår att Naturvårdsverket vill behålla möjligheten till allmän jakt efter iller på Gotland, även om arten inte finns här idag. Det förekommer dock viss jakt efter vildkanin med hjälp av iller på Gotland. Om iller skulle etablera sig i det vilda på Gotland måste det finnas handlingsutrymme att snabbt kunna agera då illern kan utgöra ett stort hot mot bland annat markhäckande fåglar och groddjur.

Detsamma gäller förslaget om oförändrade jakttider för grävling. Vi tillstyrker därför förslagen.

Länsstyrelsen välkomnar även förslaget i kapitel 14 om utökad jakttid när det gäller dovhjort. Vi har en förrymd vild population på Gotland och behovet att reglera stammen hårdare kan komma att öka med tiden.

Av kapitel 16 framgår att Naturvårdsverket vill utöka jakttiderna för rådjur. Förslaget skulle för vår del innebära en möjlighet till vårjakt efter råbock samt att jakt efter kid och get utökas med februari månad. Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets uppfattning att det finns ett ökat behov att reglera rådjursstammen. Vi får varje år in ett antal ansökningar om skyddsjakt efter rådjur, främst när det gäller skydd av tallplanteringar. Antalet ansökningar har ökat markant under senare år, se tabell. Om förslaget går igenom skulle länsstyrelsens administration underlättas betydligt.

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal ansökningar	0	1	2	3	4	7

Trafikolyckor där rådjur är inblandade har också ökat under senare år. I genomsnitt sker en kollision med rådjur per dag på Gotland. Vi välkomnar därför förslaget om utökade jakttider för rådjur.

Naturvårdsverket föreslår i kapitel 19 att senarelägga den allmänna jakttiden för grågås på Gotland. Länsstyrelsen delar inte Naturvårdsverkets bedömning att det är bra med en harmonisering av jakttiden med resten av landet. Det finns enligt vår mening inget självändamål med att ha samma jakttider över hela landet. Man bör alltid utgå ifrån arternas regionala förutsättningar och anpassa jakttiderna efter det. Huvudprincipen är dessutom att viltstammarna i huvudsak ska regleras genom allmän jakt, inte skyddsjakt.

Förslaget innebär för Gotlands del att den allmänna jakttiden senareläggs från den 20 juli till den 11 augusti. Grågåsen häckar tidigare på Gotland än i andra län. De flyttar även vidare tidigare än i andra län. Redan nu är det svårt att jaga grågås i juli eftersom ganska få exemplar är kvar på ön redan då. Senarelägger man den allmänna jakttiden tar man i praktiken bort möjligheten att förvalta grågåsen genom allmän jakt. Om man vill ha en möjlighet till att minska stammen och därmed minska risken för skador för jordbruket så måste jakttiden stå kvar som den är idag. Länsstyrelsens bedömning är att jakten i vilket fall inte riskerar att orsaka onödigt lidande mot bakgrund av fåglarnas tidigare häckning på Gotland.

Skyddsjakt på enskilda initiativ är redan tillåten invid fält med oskördad gröda året om. Därför innebär förslaget kanske inga jättestora förändringar i praktiken. Men man kanske vill ha möjlighet att jaga på andra platser än invid fält med

oskördad gröda. Det kan också finnas ett signalvärde i att praktiken tillåta allmän jakt efter grågås på Gotland, då det är en art som behöver förvaltas mer.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i kapitel 20 om att förlänga jakttiden för kanadagås med en månad.

Av kapitel 21, 23 och 25 framgår att Naturvårdsverket föreslår att ta bort allmän jakttid på bland annat bläsand, kricka, alfågel och ejder. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Sedan i början av 2000-talet har antalet sjöfåglar minskat ganska dramatiskt. Man vet inte riktigt varför, men troligtvis beror det på någon slags miljöförändring som orsakar tiaminbrist. Mot bakgrund av detta är försiktighetsprincipen att föredra i ett sådan här läge.

Naturvårdsverket föreslår också i kapitel 32 ett avskaffande av allmän jakttid när det gäller trut. Detta mot bakgrund av att populationerna har minskat systematiskt under de senaste 30 åren. Länsstyrelsen anser att förslaget är bra i stort, men utifrån ett viltvårdande syfte kan det samtidigt vara olyckligt att avskaffa den allmänna jakten helt, då trut är en stor predator på bland annat ejder.

När det gäller förslag som rör övriga arter har Länsstyrelsen inga synpunkter.

Förslag till skyddsjakt på eget initiativ

Naturvårdsverket föreslår i kapitel 45 om främmande vilt att renodla första punkten i bilaga 4 till jaktförordningen så att punkten endast omfattar skyddsjakt efter främmande arter. Antalet föreslagna arter har också utökats. Det låter som en jättebra idé. Men eftersom nya främmande invasiva arter snabbt kan introduceras i Sverige kanske det, utöver att lista specifika arter, även går att lägga till en hänvisning till EU:s förteckning av invasiva främmande arter. Alltså att man lägger till ett ” (...) eller övriga arter av däggdjur och fåglar som listas i EU:s förordning (1143/2014) om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.”

Då uppdateras jaktförordningen per automatik i samband med att listan över invasiva arter i EU:s förordning uppdateras.

Vidare tillstyrker länsstyrelsen förslagen i kapitel 46, 47, 48 och 49. Kapitlen behandlar skyddsjakt efter ett antal vanliga arter. Förslagen innebär dels olika förtydliganden under vilka omständigheter som måste gälla för att få bedriva skyddsjakten. Dessutom kommer förslagen leda till minskad administration för länsstyrelsen. Till exempel förslaget att *fälthare får jagas på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling*. Enligt nuvarande bestämmelser så krävs i sådana situationer ett särskilt beslut om skyddsjakt från länsstyrelsen.

Av kapitel 57 och 58 framgår att Naturvårdsverket föreslår möjligheten till skydds jakt efter grågås och vitkindad gås invid fält med oskördad gröda året om. Länsstyrelsen tillstyrker förslagen. Kravet om att jakten endast får riktas mot flockar av gäss är särskilt bra eftersom skyddsjakten då blir mer selektiv - dels att risken att fälla häckande fåglar eller föräldradjur minskar, dels att man verkligen använder sig av skydds jakt i situationer där risken för allvarliga skador är stor. En annan fördel är att länsstyrelsens administration av skydds jaktsbeslut minskar. Dessutom kommer statens kostnader för ersättning av skador på grödor sannolikt minska avsevärt. Bara på Gotland ersätter vi skador orsakade av vitkindade gäss med mellan cirka 800 000 till 1 200 000 kronor per år.

Vi anser att samma möjlighet på sikt borde övervägas när det gäller trana och sångsvan.

Länsstyrelsen tillstyrker även tydliggörandet i kapitel 63 om flytt av fågelbon.

Naturvårdsverket föreslår även i kapitel 66 att införa skydds jakt på enskilda initiativ efter storskarv vid fasta och rörliga fiskeredskap, fiskodling, utsättningsplatser samt i fredningsområden för fisk. Skydds jakt på enskilda initiativ möjliggör snabb hantering av ofta hastigt uppkomna lokala problem med skarv. Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Stora resurser (både statliga, privata och ideella) läggs på fiskevårdande insatser att öka bestånden av framförallt rovfisk som gädda abborre och öring som en del i att återställa balansen i Östersjöns obalanserade ekosystem. Möjligheten till skydds jakt på enskilda initiativ i fredningsområden för fisk är därför särskilt angeläget.

Vi anser att samma möjlighet borde övervägas när det gäller gråhäger.

I övrigt har länsstyrelsen inga särskilda synpunkter.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövdingen Anders Flanking med naturvårdshandläggare Mimmi Skog som föredragande. Länsfiskekonsulent Andreas Pettersson har även deltagit i beredningen av ärendet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd.